

European
Commission

Vebinar za zemlje kandidate: Ključni razvoj WBL-a od samita u Rigi

Evropski savez za pripravništvo

— 4. septembar 2020.

Pod novonastalim okolnostima, Evropska fondacija za obuku (ETF) i Evropski savez za pripravništvo (EAFa) organizovali su 5 regionalni seminar, u formatu vebinara, radi razgovora o razvoju politike u pripravništvu i učenju kroz rad (WBL) u zemljama kandidatima za EU. Oko 70 učesnika se pridružilo događaju na internetu, uključujući članove EAFa, zainteresovane strane na nivou EU, socijalne partnere, predstavnike Evropske mreže pripravnika i druge relevantne zainteresovane strane u evropskom sektoru stručnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO).

Havijer Mateu de Kortada (Xavier Matheu de Cortada), Direktor odeljenja za politiku, ETF, započeo je izlaganje osvrtnom na kretanja u zemlji kandidatu od Deklaracije iz Rige 2015. godine, kojom je dogovoren novi skup srednjoročnih rezultata (MTD) za period 2015 – 2020. u obezbeđivanju stručnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO). Danas su zemlje kandidati ostvarile impresivan napredak u svim oblastima definisanim Deklaracijom, istovremeno pokazujući značajan i rastući interes za učenje kroz rad.

Norbert Šubel (Norbert Schöbel), vođa tima, Generalni direktorat za zapošljavanje, socijalna pitanja i inkluziju, Evropska komisija, istakao je nove evropske politike u oblastima zapošljavanja i veština mladih, kao i unapređivanja veština i prekvalifikaciji odraslih, uključujući podršku za zapošljavanje mladih i novi Pakt za veštine u okviru nove evropske Agende veština. EAFa, mreža od 300 članova koja uključuje više zainteresovanih strana, posvećena je jačanju kvaliteta, snabdevanja i imidža pripravničke prakse u Evropi i promovisanju mobilnosti pripravnika.

PRVI PANEL O KLJUČNIM DEŠAVANJIMA U ALBANIJI I SEVERNOJ MAKEDONIJI

Prva panel-diskusija je bila usmerena na najnovije nacionalne reforme u Albaniji i Makedoniji, kojoj su prisustvovali Evis Gišti (Ejvis Gishti), generalni direktor albanske Nacionalne agencije za obrazovanje, stručno usavršavanje i kvalifikacije, Ministarstvo finansija i privrede Albanije i Zoran Jovčevski, savetnik iz centra za stručno obrazovanje „Goce Delčev“ iz Severne Makedonije. Oba predstavnika su istakla ključna dostignuća u razvoju i primeni učenja kroz rad, uključujući reforme i nove propise, razvoj dualnog obrazovanja i zajedničku ulogu škola i kompanija.

„Da bi se suočili s izazovima koje predstavlja COVID-19, potrebno je osigurati kontinuirani napredak zajedničkim naporima i identifikovanjem dobrih praksi.“

Havijer Mateu de Kortada (Xavier Matheu de Cortada), Direktor odeljenja za politiku, Evropska fondacija za obuku

European
Commission

ALBANIJA

- Nova Strategija za zapošljavanje i veštine 2014 – 2020 produžena je do 2022. godine. Strategija ima za cilj jačanje veza između učenja i rada, olakšavajući prelazak s obrazovanja na posao.
- Godine 2017. sproveden je novi nacionalni pravni okvir kojim se definišu standardi kvaliteta, procedure i odgovornosti za sve zainteresovane strane uključene u razvoj i implementaciju učenja kroz rad.
- Jače angažovanje socijalnih partnera predviđeno je reaktiviranjem Nacionalnog saveta za SOO 2019. godine i jačom zastupljenošću privatnog sektora u odborima pružalaca usluga.
- Napravljeni su i planovi za osnivanje do 10 sektorskih odbora (SO). U ovom trenutku, prvi SO je uspostavljen kao pilot.

SEVERNA MAKEDONIJA

- Od 2015. godine reformisani su i trogodišnji i četvorogodišnji programi stručnog obrazovanja, jačajući element učenja kroz rad. Četvorogodišnji kurs broji oko 90% od ukupnog broja učenika stručnog obrazovanja.
- Usvojen je koncept za proces učenja kroz rad koji ima za cilj da pruži osnovne informacije i smernice za sprovođenje stručnog obrazovanja i učenja kroz rad.
- Podstiče se snažnija saradnja između škola i kompanija, posebno kako bi se osiguralo da kvalifikacije odražavaju potrebe poslovanja.
- Usvojen je program o zdravlju i bezbednosti na radu, kojim su obuhvaćeni svi pripravnici koji su na obaveznoj obuci pre započinjanja dela o učenju kroz rad u okviru svog programa.

DRUGI PANEL O KLJUČNIM DEŠAVANJIMA U CRNOJ GORI, SRBIJI I TURSKOJ

U drugoj panel-diskusiji istaknut je nedavni razvoj politika u Crnoj Gori, Srbiji i Turskoj, a prisustvovala je Ana Marković, šefica Odeljenja za obrazovanje i podršku članovima iz Unije poslodavaca Crne Gore, Mirjana Kovačević, šefica Centra za obrazovanje, direktorka Akademije, iz Privredne komore Srbije i Sulejman Akgul (Süleyman Akgül), rukovodilac Odeljenja za stručno obrazovanje kroz rad iz Generalnog direktorata za stručno obrazovanje u Ministarstvu nacionalnog obrazovanja Turske. Ovo troje predstavnika je predstavilo napredak postignut u oblastima dualnog obrazovanja i saradnje između javnog i privatnog sektora, kao i usvajanje WBL-a, uključujući nove reforme i propise.

CRNA GORA

- Izmenjen je Zakon o stručnom obrazovanju iz 2017. kako bi se uvela: prava i obaveze partnera u stručnom obrazovanju; pisani ugovor između pripravnika i škole; minimalna zarada za pripravnike; i akreditovani programi obuke za instruktore u preduzeću.
- Statistika pokazuje da se broj učenika u trogodišnjem dualnom obrazovanju stalno povećavao od 2017. godine.
- Uloga udruženja poslodavaca biće ojačana u vezi s akreditacijom radnih mesta i procenom učenika.

SRBIJA

- Dva ključna zakona o dualnom obrazovanju su u potpunosti sprovedena u septembru 2019. Izmena za 2020. ima za cilj da olakša učešće kompanija u programima učenja kroz rad.
- Razvijen je okvirni plan „Sprovođenje dualnog obrazovanja“. Plan obuhvata informacije o procesu, odgovornostima i praćenju dualnog obrazovanja.
- Pokrenuta je analiza troškova i koristi i biće korišćena da se privuče veći broj kompanija u učešće u dualnom obrazovanju.

TURSKA

- Obuka za pripravnike uključena je u okvir obaveznog obrazovanja, a centri za stručno obrazovanje su restrukturirani kao formalne srednjoškolske ustanove.
- Uvedena je finansijska javna podrška za podršku kompanijama koje zapošljavaju pripravnike.
- Teorijski e-ispit za pripravnika i majstora, kao i ispiti veština snimljeni su kamerom.
- Analiza troškova i koristi sprovedena je u prvoj polovini 2020. godine u saradnji s ETF-om.

KLJUČNE INTERVENCIJE OD STRANE STEFANA TOMASA (ETF) I SAFETA GERDŽALIJA (Komorski investicioni forum Zapadnog Balkana)

U svetlu očiglednog napretka postignutog od Deklaracije u Rigi pre pet godina, ETF je pohvalio zemlje kandidate za njihove napore i značajne postignute rezultate. **Stefan Tomas (Stefan Thomas)**, specijalista za SOO politike i sisteme u ETF-u, naglasio je kako je, sada više nego ikad, od ključne važnosti osigurati pomno praćenje i dobru saradnju sa zainteresovanim stranama. **Safet Gerdžaliju (Safet Gërxhaliu)**, Generalni sekretar Komorskog investicionog foruma Zapadnog Balkana, ponovio je značaj saradnje i dijaloga u javno-privatnim partnerstvima. Da bi se olakšao nesmetani prelazak između obrazovanja i radnih mesta, potrebno je više svesti o mogućnostima stručnog obrazovanja u poslovnoj zajednici i među mladima i njihovim roditeljima.

Zapošljavanje,
socijalna pitanja
i inkluzija

European
Commission

Oliver Diehl

„U vreme ekonomskih previranja, SOO sektor se iznova dokazao kao spasilac života“

Oliver Dil (Oliver Diehl), Pomoćnik šefa odeljenja predsedništva EU, Savezno ministarstvo obrazovanja i istraživanja, Nemačka

PREDSEDNIŠTVO EU GLEDA UNAPRED – BUDUĆNOST UČENJA KROZ RAD I PRIPRAVNIŠTVA U EVROPI

Oliver Dil, Pomoćnik šefa odeljenja predsedništva EU, Savezno ministarstvo obrazovanja i istraživanja, Nemačka, istakao je prioritete SOO-a trenutnog predsedavanja: inovativno i fleksibilno stručno obrazovanje, nova kultura i celoživotno učenje, održivost i ekološko stručno obrazovanje i internacionalizacija. Dr Dil je s optimizmom primetio potencijal stručnog obrazovanja u tome što je veoma prilagodljiv i stoga u stanju da podrži Evropu da ponovo unapredi svoju radnu snagu i pomogne u jačanju post-pandemijskog ekonomskog oporavka.

ZAKLJUČCI I KONAČNI POZIV

Poslednji put za mikrofonom, izrazio je posvećenost ETF-a da u potpunosti doprinese ciljevima evropske politike i da će i dalje podržavati sve veće učešće zemalja kandidata. je zaključio skup naglašavanjem koliko je stručno obrazovanje važno pod „novim normalnim“ okolnostima i dobrodošlim inovacijama koje su se pojavile tokom vebinara, posebno u predstavljenim analizama troškova i koristi. Konačno, svim učesnicima je upućen poziv za događaj EAfA Evropska nedelja stručnih veština koji se održava od 9. do 10. novembra: *Pripravništvo i dvostruka zelena i digitalna tranzicija: predstojeći izazovi i mogućnosti*.

Učesnici se pozivaju da prate događaje na internetu [Evropske nedelje stručnih veština od 9. do 13. novembra 2020. godine](#). #DiscoverYourTalent #EUVocationalSkills

#ApprenEU

Više informacija o Evropskoj nedelji stručnih veština pronađite [ovde](#) Pridružite se našoj LinkedIn grupi [ovde](#)

Prijavite se za primanje našeg kvartalnog EAfA biltena

- Zemlje članice EAfA [ovde](#)
- Zemlje koje nisu članice EAfA [ovde](#)